

Z veľkonočných tradícií

Veľká noc môže pripadnúť na ktorýkoľvek dátum medzi 22. marcom až 25. aprílom. Podľa pravidiel stanoveného roku 325 na cirkevnom koncile v Nikaii je Veľkonočná nedeľa tá, ktorá nasleduje po prvom splne mesiaca po jarnej rovnodennosti. K tradičným zvykom jarneho obdobia v našej obci v minulosti patrilo vynášanie Moreny, ktorá bola symbolom zimy a smrti a jej zničením sa malo z dediny odstrániť všetko zlo i choroby. Už v staroslovanskom období bola jarým zeleným konárikom prisudzovaná magická ochranná moc. Od konca siedmeho storočia cirkev zaviedla svätenie zelených ratolestí, ktoré sa doteraz koná na Kvetnú nedeľu. Ľudia im pripisovali silu ochrániť dom pred nešťastím, najmä pred bleskom a preto posvätené prútiky - baburiatka zastrkovali za rámy svätých obrazov alebo hradu povaly. Na Zelený štvrtok a Veľký piatok sa praktizovalo obradné umývanie v tečúcej vode, aby si ľudia umytím zabezpečili zdravie a sviežosť. Dievky tiež preto, aby mali peknú pleť a ktorá chcela mať aj dlhé a husté vlasy, tá sa išla česať pod zelenú vrbu. Zelený štvok bol aj deň, kedy sa v kostole zaviazali zvony na znak smútku z ukrižovania Ježiša Krista a gazdiná siala strukoviny, pretože verila, že tak ako sú v kostole zaviazané zvony, zaviazu sa aj kvety na strukovinách do bohatých plodov. Tiež sa verilo v pôsobenie nadprirodzených síl, bosoriek a to najmä počas noci zo Zeleného štvrtka na Veľký piatok. Preto sa príbytky kropili svätenou vodou, na dvere a okná sa cesnakom kreslili kríže, zlých duchov vyhánali pastieri rapkáčmi a praskaním bičov. Veľký piatok bol priaznivým dňom na siatie maku, vraj nebude červivieť. Pri siatí však musela mať gazdiná ústa zatvorené a líca nafúknuté, aby sa aj makovičky pekne zaokrúhlili a vtáky ich neotvárali.

Na Bielu sobotu už od včasného rána ženy piekli sviatočné koláče, varili údené mäso, klobásu a vajíčka. Do kostola na posvätenie si doniesli pripravené jedlá položené v košoch a zakrútené v tkaných plachietkach. Po návrate z obradov si celá rodina sadla za sviatočne upravený stôl a po dlhšom čase sa opäť dosýta najedla. Na Veľkonočnú nedeľu si dievky pripravovali maľované vajíčka – kraslice, ktoré sú odpradávnym symbolom prebúdajúceho sa života a jarých sviatkov. Používali farby, ktoré boli symbolom života a sily – červenú, zelenú, žltú a hnedú. Výraz kraslica pochádza zo 14. storočia a spájame ho do súvisu s ruským krasnyj - červený. Tento názov je odvodený od pomenovania Veľkej noci, ktorú na území obývanom Slovanmi nazývali Červené sviatky.

Dominujúcimi obyčajmi Veľkej noci boli a dodnes zostali polievačka a šibačka. V minulosti mládenci chodievali polievať v skupinkách a to hneď zavčas rána, často aj so sprievodom muziky, rad radom po domoch a každú dievku, ktorú chytili, vykúpali. Polievali vodou a to tak dôkladne, že na dievke nezostala nitka suchá. V minulosti by rodina pokladala za veľkú pohanu, keby mládenci práve ich dom obišli a dcéru nevykúpali. Odmenu pre polievačov bolo pohostenie a kraslice.

Z literatúry spracovala Ing. Iveta Randziaková

Čas na pravú ľudskú zrelosť

V súčasnosti počujeme tie najrozličnejšie výzvy, ktoré nám ponúkajú jednoduchú cestu k zlepšeniu zraku, sluchu alebo celkovej fyzickej kondície. Ako ľahko sa necháme nalákať na nejaký produkt, ktorý reklamuje tvár známej herečky či speváka. A po neúspešnej kúre zázračnými liečivami len sucho skonstatujeme, že sme zas naleteli „šikovnosti“ iných. Teda, čo to znamená neuveriť falošným prorokom našej doby? Začiatkom môže byť naša vnútorná túžba po dosiahnutí pokoja v srdci. Na to máme príležitosť zvlášť v tomto čase, ktorý veriaci ľudia nazývame obdobím pôstu. Nie je to čas, kedy by sme si mali zohavovať tvár smútkom či nejakými prísnymi diétami. Je to doba, kedy by sme sa mali naučiť „postiť“ od každého druhu zla - falošnosti, neúcty, pomstychtivosti, závidi a podobných nákaz modernej spoločnosti, čoho súčasťou môže byť aj naše striedmejšie používanie obľúbeného jedla či nápojov. Naše úsilie o zlepšenie zdravotného stavu nášho JA, však musí nevyhnutne začať v triedení toho čo vpúšťame do svojho srdca. Nech nás v tomto vedie túžba po zrelosti nášho človečenstva. Veď aj z našich záhrad vieme, že jablko, ktoré nie je ešte zrelé, hoc by bolo na pohľad krásne a na zjedenie vábivé, nevyčarí na našich ústach radosť z jeho sladkosti, ale len stárnutú grimasu z jeho kyslosti. Tak aj pravá ľudská zrelosť u nás bude možná len v spolupráci s „naším konštruktérom“, ktorý vložil túto túžbu do srdca každého z nás.

Prajem vám všetkým, milí priatelia, aby táto túžba nevyprchala zo života žiadneho z vás, ale aby sme každý nový deň chceli prežívať ako jedno veľké dobrodružstvo dozrievania a „dochucovania“ nášho života.

ThDr. Štefan Vojtek, PhD., správca farnosti

V roku 2007 sme do obce získali nasledovné mimorozpočtové prostriedky:

- Ø 2,9 mil. Sk z Environmentálneho fondu na nákup traktora s vlečkou, nakladača a štiepkovača na kompostovanie
- Ø 1,3 mil. Sk z Ministerstva školstva na rekonštrukciu ZŠ
- Ø 1 mil. Sk z Úradu vlády SR na vybudovanie viacúčelového ihriska
- Ø 450 tis. Sk z Ministerstva financií na rekonštrukciu Kultúrneho domu Klátova Nová Ves
- Ø 70 tis. Sk z Ministerstva kultúry SR na vydanie publikácie o kultúrno-historických pamiatkách v obci
- Ø 300 tis. Sk z rezervy premiéra vlády SR na nadstavbu strechy na Kultúrny dom Klátova Nová Ves
- Ø 40 tis. Sk z Ministerstva kultúry SR na nákup kníh do miestnej knižnice
- Ø 70 tis. Sk z Konta Orange na vybudovanie turistického náučného chodníka v obci
- Ø 100 tis. Sk z MŠ SR na vybudovanie školskej knižnice
- Ø 10 tis. Sk z TSK na podporu športu v obci
- Ø 2,6mil. Sk z TSK na rekonštrukciu cesty cez obec